

دوران غیبت

۲- بد رفتاری خلفای عباسی از زمان کدام امام شدت بیشتری را گرفت؟

امام کاظم (ع)

۳- پس از شهادت امام حسن عسکری (ع) چه کسی جانشین ایشان شد؟ چه روزگار سختی!

خليفة عباسی به تمام جاسوسان و مأموران دستور داده بود تا همه جا را زیر نظر بگیرند و هر جا امام مهدی (علیه السلام) را دیدند، دستگیر کنند و به دربار بیاورند.

جاسوسی، تعقیب، دستگیری، زندان، آزار و اذیت و به شهادت رساندن؛ اینها عادت و روش همیشگی خلفای عباسی در برابر امامان معصوم (علیهم السلام) بود. به ویژه از زمان امام کاظم (علیه السلام) به بعد که با شدت بیشتری این روش دنبال می شد. با همه این ستمها باز به نتیجه نرسیده بودند و درخت سربلند امامت روز به روز بالنده تر و ثمریخش تر می شد و سایه ی گسترده اش سرپناهی امن برای اهل ایمان بود.

دشمنان خدا قبل از تولد امام مهدی (علیه السلام) می خواستند از ولادت ایشان جلوگیری کنند ولی به لطف خدا نقشه ی آنها نقش بر آب شد. در دوران کودکی نیز نتوانستند به ایشان دسترسی پیدا کنند.

بعد از شهادت امام حسن عسکری (علیه السلام)، امام مهدی (علیه السلام) امام و پیشوای مردم شد و خلفه که از این رویداد بسیار ناراحت و پریشان شده بود، تمام نیروهای خویش را به کار گرفت تا هر چه سریع تر امام مهدی (علیه السلام) را دستگیر کند.

امام مهدی (علیه السلام) به فرمان خداوند از دید مردم پنهان شد تا کسی نتواند به ایشان دسترسی پیدا کند. از این زمان، «دوران غیبت» ایشان شروع شد. این غیبت غیبت کوتاه مدّت یا غیبت صغری نامیده می شود که ۶۹ سال طول کشید.

در این دوران، امام مهدی (علیه السلام) برای ارتباط با مردم، افراد خاصی را انتخاب کردند تا جانشین ایشان بین مردم باشند.

۵- دوران غیبت چگونه آغاز شد؟

۴- پس از شهادت امام حسن عسکری (ع) و به امامت رسیدن

امام مهدی (ع) چه اتفاقاتی رخ داد؟

۶- پیامبر مژده‌ی به دنیا آمدن کدام امام را به مردم داده بودند؟
 پیامبر سال‌ها قبل از ولادت حضرت مهدی (ع) به مردم مژده داده بودند که از نسل امام حسین (ع) فرزندی به دنیا خواهد آمد که جهان را از عدالت بر خواهد کرد.

۷- منظور از غیبت صغری چیست؟ پس از آنکه امام مهدی (عج) جانشین پدرش شدند خلیفه‌ی زمان در حقیقت وحی او و مقصد جان او را دانستند اما به فرمان خداوند ایشان از نظرها پنهان شدند و این غیبت که غیبت صغری نام داشت و ۶۹ سال

با جانشینان امام، که تعدادشان چهار نفر بود در طول این ۶۹ سال، یکی پس از دیگری به نوبت جانشین امام مهدی (علیه السلام) شدند (آنها انسان‌هایی بسیار دانا، با ایمان و مورد اعتماد امام بودند و وظایف بسیار مهمی به عهده داشتند).
 آنها با گروه‌های مختلف مردم ارتباط برقرار می‌کردند. از مشکلات فردی و اجتماعی و نیز پرسش‌های مختلفی که مردم درباره‌ی احکام و معارف دینی می‌کردند، آگاه می‌شدند. سپس آنها را به اطلاع امام مهدی (علیه السلام) می‌رساندند و توصیه‌هایی را که امام برای رفع مشکلات می‌کردند و پاسخ‌هایی را که در جواب پرسش‌ها داده بودند به گوش مردم می‌رساندند.

۱۱- بعد از این چهار نفر، امام مهدی (علیه السلام)، فرد خاصی را به عنوان جانشین معرفی نکردند. از آن زمان به بعد، دوران غیبت بلند مدت امام یعنی غیبت کبری فرا رسید که تا همین امروز ادامه دارد. ۱۱- منظور از غیبت کبری چیست؟

۸- امام مهدی (عج) در دوران غیبت صغری چگونه با مردم در ارتباط بودند؟

۹- جانشینان امام مهدی (عج) در دوران غیبت چه ویژگی‌هایی داشتند؟
 ۱۰- جانشینان امام مهدی (عج) در دوران غیبت چه وظایفی داشتند؟

در این دوران، که امام مهدی (علیه السلام) جانشین خاصی را به مردم معرفی نکردند، چه کسی به پرسش‌های دینی مردم پاسخ می‌دهد؟ جامعه اسلامی را چه کسی باید مدیریت کند؟
 ما جمع دینی به پرسش‌های مردم پاسخ می‌دهند و ولی فقید مدیریت جامعه اسلامی را بر عهده دارد.

۱۲- آیا در دوران غیبت کبری نیز امام محمدی (عج) جانشینان برای ارتباط با مردم داشتند؟ توضیح دهید.

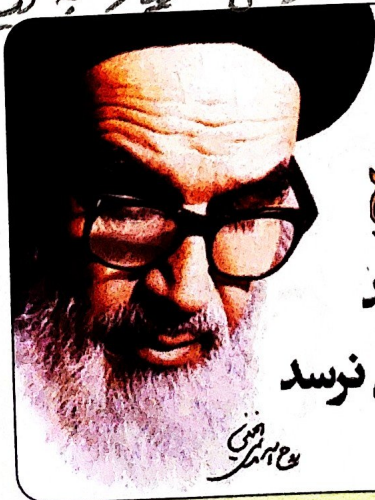
۱۲) خیر، اگرچه امام مهدی (علیه السلام) در دوره‌ی غیبت کبری، فرد یا افراد خاصی را به عنوان جانشین خود معرفی نکردند، به مردم سفارش کردند که در این دوران به عالمان و فقیهان پرهیزکاری مراجعه کنند که با احکام و معارف دینی آشنایی کامل دارند. این عالمان پرهیزکار در زمان حاضر، مراجع تقلید دینی هستند که به عنوان جانشینان امام زمان (علیه السلام) شناخته می‌شوند. ^{۱۲} اما برای آگاهی از احکام دین باید به آنها مراجعه، و از دستورهای آنان پیروی کنیم. البته رهبری جامعه‌ی اسلامی بر عهده‌ی یکی از ایشان است که به عنوان «ولی فقیه» شناخته می‌شود. ولی فقیه با آگاهی کامل از دستورهای دینی و اوضاع اجتماعی و سیاسی، جامعه را اداره می‌کند. ^{۱۳} ^{۱۴} یکی از این جانشینان در روزگار ما، امام خمینی (رحمة الله علیه) بود. مردم ایران به رهبری این عالم و مرجع بزرگ دینی توانستند حکومت ضد مردمی و ضد دینی شاه را سرنگون کنند و جمهوری اسلامی را به وجود آورند. آنان چون امام خمینی (رحمة الله علیه) را جانشین امام زمان (علیه السلام) می‌دانستند، از او پیروی می‌کردند.

۱۳- در غیاب امام زمان (عج) وظیفه‌ی شما در مقابل مراجع دینی چیست؟ گفت‌وگو کنید

اگر برای شناخت وظایف دینی به مراجع تقلید مراجعه نکنیم، چه مشکلاتی برای ما پیش می‌آید؟ دستورات و معارف دینی را به درستی یاد نمی‌گیریم و این باعث گمراهی ما خواهد شد.

۱۴- ولی فقیه کیست؟ بررسی کنید

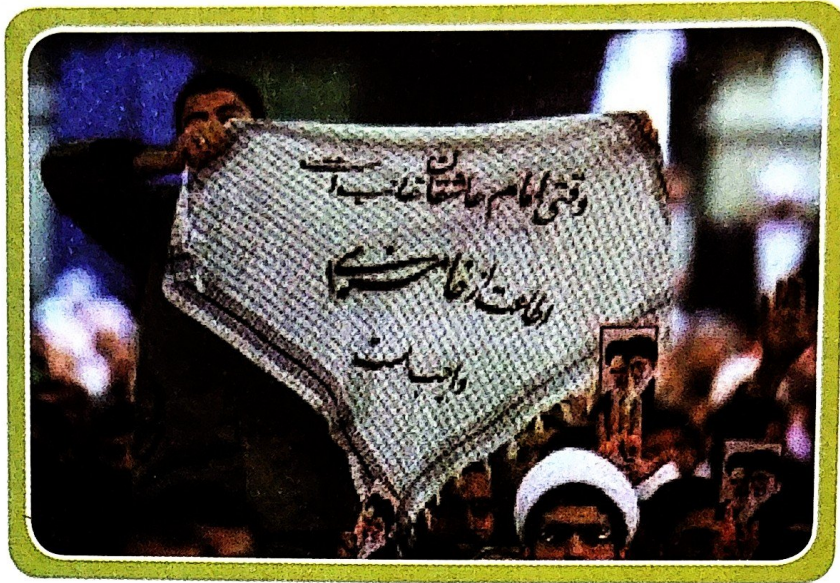
این سخن امام خمینی (رحمة الله علیه) با موضوع درس چه ارتباطی دارد؟ ^{۱۴} غیاب امام زمان (عج) جامعه‌ی اسلامی نیاز به یک مرجع دینی و رهبر دانا دارد.

پشتیبان ولایت فقیه باشید
تا به مملکت شما آسیبی نرسد

این تصویر با کدام قسمت از درس ارتباط دارد؟

با خانواده‌ی خود گفت‌وگو کنید که چگونه یک مرجع تقلید برای خود انتخاب می‌کنیم؟

* اولین غیبت امام مهدی (عج) غیبت کوتاه مدت و غیبت صغری نامیده می‌شود.

* غیبت کبری ۴۹ سال به طول انجامید.

۱۵- وظیفه‌ی ولی فقیه چیست؟ اداره‌ی جامعه با آگاهی کامل

از دستوره‌های دینی و اوضاع اجتماعی و سیاسی.